

Effect of Educative–Supportive Program on Quality of Life in Breast Cancer Survivors*

Tipaporn Wonghongkul, Piyawan Sawadisingha, Patcharaporn Aree, Kwaunpanomporn Thummathai, Patraporn Tungpunkom, Malai Muttarak

Abstract: Breast cancer survivors experience long-term problems related to their disease and treatment, and this can decrease their quality of life. This quasi-experimental research aimed to study the effect of an Educative-Supportive Program on quality of life among 61 breast cancer survivors diagnosed for at least 5 years, at Maharaj Nakorn Chiang Mai hospital, Thailand. Eligible participants were obtained by using purposive sampling and matching of age, education, and year of survival was conducted before group assignment. Participants were assigned into the control and the experimental group, 31 in the control and 30 in the experimental. Implementation of the Educative-Supportive Program was separated into 4-hour sessions, conducted 4 times continuously with 2 weeks interval. Participants' self-report instruments included, Demographic Data Form, Quality of Life: Breast Cancer Version Questionnaire and Self-management Questionnaire. Data were collected 3 times: before the program began (time 1), after the program (time 2) and 3 months after the program ended (time 3). The results showed that mean score of quality of life in the experimental group for all 3 times were 6.43 (SD=1.21), 6.30 (SD=1.18) and 5.86 (SD=1.39), respectively while those in control group were 5.82 (SD=1.22), 5.51 (SD=1.09) and 5.41 (SD=1.14), respectively. By using repeated measure ANOVA, the results indicated no interaction between treatment effect and time effect (F Wilk's Lambda = .763, $p=.471$). Moreover, a significance differences in quality of life mean score between groups ($F = 5.313$, $p= .025$) and within groups ($F =6.682$, $p= .002$) were shown. Using Bonferroni criteria, the results revealed a significance difference of quality of life score between time 1 and time 3 in the experimental group (mean difference = .491, $p=.001$). Although the results were not as expected, the evidence of intermediate outcome-self care activities in the experimental group was shown. Further development of Educative-Supportive Programs among Thai breast cancer survivors is still needed, as it is an essential strategy to increase quality of life.

Thai J Nurs Res 2008; 12 (3) 179 - 194

Keywords: educative-supportive program, quality of life, breast cancer survivors

Background and Significance

Currently, breast cancer survivors are on the increase. In the United States, the death rate of breast cancer patients has decreased, while the survival rate has increased.¹ Studies conducted during 1974–1976 and 1992–1999 indicate that the survival rate for American breast cancer patients

*Funded by the National Research Council of Thailand
Tipaporn Wonghongkul, R.N., Ph.D., Assistant Professor, Faculty of Nursing, Chiang Mai University, Thailand
Piyawan Sawadisingha, R.N., M.S., Associate Professor, Faculty of Nursing, Chiang Mai University, Thailand
Patcharaporn Aree, R.N., Ph.D., Associate Professor, Faculty of Nursing, Chiang Mai University, Thailand
Kwaunpanomporn Thummathai, R.N., M.S., Instructor, Faculty of Nursing, Chiang Mai University, Thailand
Patraporn Tungpunkom, R.N., Ph.D., Assistant Professor, Faculty of Nursing, Chiang Mai University, Thailand
Malai Muttarak, Professor. Ph.D., Faculty of Medicine, Chiang Mai University, Thailand

ผลของโปรแกรมการสนับสนุนและให้ความรู้ต่อคุณภาพชีวิตของผู้รอดชีวิตจากมะเร็งเต้านม

ทิพาพร วงศ์หงษ์กุล, ปิยวรรณ สวัสดิ์สิงห์, พัชราภรณ์ อารีย์, ขวัญพนมพร ธรรมไทย, ภัทรภรณ์ ท่งปิ่นคำ, มาลัย มุตตารักษ์

บทคัดย่อ: ผู้รอดชีวิตจากมะเร็งเต้านมต้องเผชิญกับผลกระทบระยะยาวจากโรคและการรักษาซึ่งกระทบต่อคุณภาพชีวิต การวิจัยกึ่งทดลอง (quasi experimental design) ครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลของโปรแกรมการสนับสนุนและให้ความรู้ต่อคุณภาพชีวิตของผู้รอดชีวิตจากมะเร็งเต้านมที่ได้รับการวินิจฉัยมานาน 5 ปีขึ้นไป จำนวน 61 ราย ที่มารับการรักษาที่โรงพยาบาลมหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์เชียงใหม่ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ คัดเลือกกลุ่มตัวอย่างตามเกณฑ์ กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองถูกทำให้มีความคล้ายคลึงกันก่อนแบ่งเข้ากลุ่มเป็นกลุ่มควบคุม 31 คน และกลุ่มทดลอง 30 คนโดยวิธีจับคู่ด้วย อายุ ระดับการศึกษา และจำนวนปีที่รอดชีวิต เครื่องมือที่ใช้ดำเนินการวิจัย คือโปรแกรมการสนับสนุนและให้ความรู้ซึ่งถูกจัดกระทำ 4 ครั้ง นานครั้งละ 4 ชั่วโมง แต่ละครั้งจัดห่างกัน 2 สัปดาห์ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบสอบถามข้อมูลส่วนบุคคลและข้อมูลทางสุขภาพ แบบสอบถามคุณภาพชีวิตในผู้ป่วยมะเร็งเต้านม และแบบสอบถามการจัดการตนเอง แบบสอบถามทั้งหมดจะถูกตอบโดยกลุ่มตัวอย่าง เก็บรวบรวมข้อมูล 3 ครั้ง คือ ก่อนเข้าโปรแกรม สิ้นสุดโปรแกรม และอีก 3 เดือนหลังสิ้นสุดโปรแกรม ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองมีคะแนนเฉลี่ยคุณภาพชีวิตใน 3 ระยะ คือ 6.43 (SD=1.21) 6.30 (SD=1.18) และ 5.86 (SD=1.39) ตามลำดับ ส่วนกลุ่มควบคุมมีคะแนนเฉลี่ยคุณภาพชีวิตแต่ละระยะคือ 5.82 (SD=1.22) 5.51 (SD=1.09) และ 5.41 (SD=1.14) ตามลำดับ ทดสอบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยคุณภาพชีวิตทั้ง 3 ระยะระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองด้วยสถิติ Repeated measure ANOVA พบว่าไม่มีอิทธิพลร่วมระหว่างชนิดของการทดลองและระยะเวลา (F Wilk's Lambda = .763, $p=.471$) และยังพบความแตกต่างค่าเฉลี่ยของคุณภาพชีวิตระหว่างกลุ่ม ($F = 5.313$, $p= .025$) และภายในกลุ่ม ($F = 6.682$, $p= .002$) จากนั้นทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ด้วยสถิติ Bonferroni ผลพบว่ามีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติของคะแนนเฉลี่ยคุณภาพชีวิตระยะ 1 กับ ระยะ 3 ในกลุ่มทดลอง แม้ว่าผลการวิจัยจะไม่ได้แสดงให้เห็นความแตกต่างทางสถิติของคุณภาพชีวิตระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แต่พบว่าในกลุ่มทดลองมีการเพิ่มขึ้นของกิจกรรมการดูแลตนเองซึ่งเป็นตัวแปรที่นำไปสู่คุณภาพชีวิต ดังนั้นควรมีการพัฒนาโปรแกรมสนับสนุนและให้ความรู้ในผู้รอดชีวิตจากมะเร็งเต้านมต่อไปเนื่องจากเป็นกลยุทธ์ที่จำเป็นต่อการเพิ่มคุณภาพชีวิต

วารสารวิจัยทางการแพทย์ 2008; 12(3) 179 - 194

คำสำคัญ: โปรแกรมการสนับสนุนและให้ความรู้ คุณภาพชีวิต ผู้รอดชีวิตจากมะเร็งเต้านม

* ได้รับทุนสนับสนุนจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ

ทิพาพร วงศ์หงษ์กุล R.N., Ph.D. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประเทศไทย

ปิยวรรณ สวัสดิ์สิงห์ R.N., M.S. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประเทศไทย

พัชราภรณ์ อารีย์ R.N., Ph.D. รองศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประเทศไทย

ขวัญพนมพร ธรรมไทย R.N., M.S. อาจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประเทศไทย

ภัทรภรณ์ ท่งปิ่นคำ R.N., Ph.D. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประเทศไทย

มาลัย มุตตารักษ์ M.D., Ph.D. ศาสตราจารย์ คณะแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประเทศไทย